

Skaitytojų
pamėgtos

*Diane
Chamberlain*

**Pribuvėjos
išpažintis**

Alma littera

1

NOELĖ

*Vilmingtonas, Šiaurės Karolina
2010-ųjų rugsėjis*

Ji sėdi ant viršutinio savo namelio, stovinčio Sanset Parke, terasos laiptelio, atsirėmusi nugarą į turėklų stulpelį, ir žiūri į pilnatį. Kaip ji visko ilgėsis. Naktinio dangaus. Ispaninės kerpės, svyrančios nuo žaliuojančio ažuolo šakų. Gaivaus lyg aksomo prisilietimas rugsėjo oro. Labai nesinori grįžti į miegamąjį. Nesinori gerti vaistų. Dar ne. Dar yra laiko. Jeigu norėtų, galėtų taip sėdėti visą naktį.

Pakėlusi ranką, pirštu apveda aplink mėnulį. Pajunta peršint akis.
– Myliu tave, pasauli, – sušnibžda.

Staiga vėl užgula didžiulė paslapties našta, ir ji nuleidžia ant kelių apsunkusią it akmuo ranką. Rytą atsibudusi dar nenumanė, kad nuo šiandien nebegalės ilgiau vilkti tos naštos. Dar visai neseniai, šį vakarą, niūniavo sau po nosim, pjaustydama salotoms agurkus, salierus ir pomidorus, ir galvojo apie šviesiaplaukį anądien gimusį neišnešiotą kūdikį – trapią gležną gyvybę, reikalingą jos pagalbos. Bet atsisėdusiai su dubeniu salotų prie kompiuterio pasidingoja, kad iš monitoriaus ekrano lenda dvi stiprios raumeningos rankos ir ima spausti žemyn jos galvą, pečius, gniaužti plaučius, nebeleidžia nė įkvėpti.

Ekrane išsirikiavusios raidės it žvėries nagais skobia smegenis, ir ji supranta, kad atėjo laikas. Nieko nebijo – nejučia jokios panikos –

ir išjungia kompiuterį. Ant stalo lieka nepradėtos valgyti salotos. Jų nebeprireiks. Valgyti nebesinori. Greitai pasiruošia; tai visai nesunku. Jau senokai mintyse rengėsi šiam vakarui. Kai viską sutvarko, išeina į lauką pasižiūrėti į mėnulį, kūnu pajusti aksominę vakaro vėšą ir dar kartą, jau paskutinį, aprėpti pasaulį akimis ir ausimis, pilna krūtinė įkvėpti jo oro. Apsigalvoti neketina. Apsisprendimas teikia tokį didelį pasitenkinimą, kad, mėnuliui pasislėpus už medžių kitapus gatvės, ji kone šypsodamasi pakyla nuo laiptelių.

2

TARA

Lipti į viršų ir kviesti Greisę vakarienės tampa vos ne įpročiu. Žinau, jog rasiu ją sėdinčią prie kompiuterio su ausinėmis ar įsikišusią į ausis kaištukus, kad negirdėtų, kaip šaukiu iš virtuvės. Ar tyčia taip daro? Pasibeldžiu ir neišgirdusi atsakymo truputį praveriu jos kambario duris. Ji kažką spausdina, akys įbestos į ekraną.

– Vakarienė jau beveik gatava, Greise, – sakau. – Ateik, padėsi padengti stalą.

Tviteris, mūsų auksaplaukis spanielis, guli išsidrėbęs po basomis Greisės kojomis, bet vos tik išgirdęs žodį „vakarienė“ iškart šasteli man prie šono. Visai kitaip nei duktė.

– Tuoj, – atsiliepia ji. – Tik šitą pabaigsiu.

Iš ten, kur stoviu, ekrano nematyti, bet spėju, kad ji rašo kažkam laišką, o ne ruošia pamokas. Aš žinau, kad duktė atsilieka moksle. Visada taip būna, kai pati dirbi toj pačioj mokykloj. Kasdien išgirsti apie vaiko akademinius laimėjimus. Anksčiau Greisė garsėjo kaip viena geriausių Hanterio vidurinės mokiųjų, puikiausiai rašančių temas, bet kai kovą netekome Semo, viskas pasikeitė. Pavasarį visi mokytojai buvo atleidę jai vadžias, o aš tikėjau, kad rudenį pati susiims, bet vasarą Klivas, prieš išvažiuodamas mokytis į koledžą, nustojo su ja draugauti, ir prasidėjo didysis ritimasis atgal. Vis dėlto

manau, kad užsisklęsti savyje dukrą paakino nutrūkusi draugystė. Galiausiai iš kur man žinoti, kas dedasi jos sieloje? Ji su manim visai nesikalba. Mano duktė tampa man didžiausia mįsle. Užversta knyga. Dabar kasdien vis labiau primena svetimą žmogų, gyvenantį mūsų namo antrame aukšte.

Atsiremiu į durų staktą ir tyliai žiūriu į savo dukrą. Mūsų abiejų plaukai vienodai rudi, pašviesinti kirpykloje dažytomis sruogėlėmis, tik jos gerokai ilgesni, vešlūs ir glotniai žvilgantys, kokie būna tik šešiolikmečių. O maniškiai, tesiekiantys smakrą, ilgam gyvenimo kely jau senokai praradę savo žvilgesį.

– Ruošiu spagečius su *pesto* padažu, – vėl prabylu. – Bus gatavi po poros minučių.

– Ar Janas dar čia? – Spausdindama ji greitai žvilgteli pro langą, kur veikiausiai matyti gatvėje stovintis Jano leksusas.

– Pasiliko vakarienės, – atsakau.

– Galėtų ir visai persikraustyti pas mus, – ištaria ji. – Vis tiek amžinai čia kiurkso.

Aš net išsižioju. Ji dar niekada nėra nieko sakiusi apie Jano apsilankymus, o ir jis ateina tik kartą kitą per savaitę Semo asmeninių dokumentų tvarkyti.

– Ne, nekiurkso, – atšaunu. – Jis man padeda tvarkyti dokumentus, mieloji. Be to, jam reikia perimti visas tėčio bylas, o diduma tėčio archyvo yra namie, kabinete, tad...

– Tiek to. – Nesiliaudama spausdinti Greisė kilsteli pečius, tarsi šitaip norėtų atsitverti nuo mano balso. Paskui trumpam stabteli ir suraukusi nosį žiūri į ekraną. Galiausiai pakelia galvą, pažvelgia į mane ir klausia:

– Ar negalėtum pasakyti Noelei, kad paliktų mane ramybėje?

– Noelei? Ką turi galvoje?

– Ji man be paliovos siuncia tuos laiškus. Nori, kad aš ir Dženė...

– Kad aš su Džene.

Greisė užverčia akis į lubas ir susiraukia. *Kvailė. Kvailė.* Noriu, kad su manim kalbėtūsi, o pati puolu taisyti jos klaidas.

– Viskas gerai, – tariau aš. – Tai ko ji nori iš tavęs su Džene?

– Kad savo darbu prisidėtume prie jos kūdikių rėmimo programos. – Ir mosteli ranka į monitorių. – Dabar rašo, kad „visuomenei naudingas darbas darys teigiamą įtaką, stojant į koledžą“.

– Na, taip ir yra.

– Jai visai cvanktelėjo. – Ir Greisė vėl įninka rašyti, pirštai it pašėlę lakioja po klaviatūrą. – Jeigu palygintum jos smegenų magnetinio rezonanso nuotraukas su normalių žmonių, skirtumas būtų milžiniškas.

Mane suima juokas. Gal Greisė ir teisi.

– Deja, Noelė padėjo tau ateiti į šį pasaulį, todėl aš jai visą gyvenimą būsiu dėkinga, – atsakau.

– Ji man irgi niekad neleidžia to užmiršti.

Išgirstu apačioje sučirškiant laikmatį.

– Vakarienė jau gatava, – tariau. – Eime valgyti.

– Minutėlę. – Ji pakyla nuo kėdės ir pasilenkusi virš stalo baigia spausdinti. Staiga garsiai aikteli ir užsidengia veidą rankomis. Paskui atšoka nuo klaviatūros ir surinka:

– Oi, ne. Ne!

– Kas atsitiko?

– Oi, ne, – ištaria ji, tyliai kartodama tuos pačius žodžius vėl susmunka ant kėdės ir užsimerkia.

– Kas atsitiko, brangute?

Eičiau prie jos, siūlyčiau savo pagalbą, bet ji nugina mane šalin.

– Nieko tokio. – Vėl įbeda akis į ekraną. – Aš nenoriu valgyti.

– Tau reikia pasistiprinti, – primenu. – Jau nepamenu, kada mūvi drauge vakarieniavom.

– Vėliau pasitaisysiu sausų dribsnių su pienu, – atsako ji. – Bet... dabar turiu sutvarkyti vieną skubų reikalą, gerai? – Ir taip pasižiūri į mane, kad suprantu mūsų pokalbį esant baigtą ir linksėdama galvą pasitraukiu nuo durų.

– Gerai, – tariau, o paskui bejėgiškai priduriu: – Jeigu ko reikės, pašauk.

– Jai sugedo nuotaika, – atėjusi į virtuvę sakau Janui. – Ir ji visai nenori valgyti.

Jis pjausto pomidorus salotoms, bet išgirdęs mano žodžius atsi-
gręžia ir taria:

– Gal man nueiti?

– Nereikia. – Šaukštu kraunu *rigatoni* makaronus su *pesto* pa-
dažu į baltuosius spagečiams skirtus dubenėlius. – Kam nors teks
padėti man juos suvalgyti. Be to, ji neina vakarieniauti visai ne dėl
tavęs, o dėl manęs. Kaip įmanydama manęs vengia.

Nenoriu, kad Janas išeitų. Man tinka jo draugija. Daugiau nei
penkiolika metų jis buvo Semo teisinės įmonės partneris ir artimas
draugas, o man norisi šlietis prie žmogaus, gerai pažinojusio ir my-
lėjusio mano vyrą. Po Semo mirties Janas man tapo patikimu rams-
čiu. Jis ėmėsi tvarkyti viską – nuo velionio kremavimo ir gyvybės
draudimo iki mūsų investicijų apsaugos. Kaip žmonės gali išgyventi
žlugdančią netektį, neturėdami šalia tokio žmogaus kaip Janas?

Jis padeda ant stalo dubenėlius su makaronais ir įsipila į taurę
vyno.

– Manau, ji bijo, kad aš neužimčiau Semo vietos, – sako brauk-
damas ranka per retėjančius šviesius plaukus. Janas iš tų, kuriems
plikumas tinka, bet aš žinau, kad perspektyva nuplukti anaip tol jo
nedžiugintų.

– Oi, nemanau, – mėginu prieštarauti ir prisimenu Greisę ką tik
minėjus, kad jis suvis gali kraustyti pas mus. Gal reikėjo paklausti,
kodėl jai taip atrodo? Vis tiek nebūtų man atsakiusi.

Sėduosi kitapus stalo priešais Janą ir šakutės dantimi pasmeigiu
makaroną, nors neketinu valgyti. Po Semo mirties numėčiau dvi-
dešimt svarų.

– Ilgiuosi savo mažosios Greisės. – Prikandusi lūpą žiūriu į tam-
sias Jano akis už žvilgančių akinių stiklų. – Būdama maža sekiodavo
mane po visus namus, neatsilikdavo nė per žingsnį. Užsiropš, bū-
davo, ant kelių, kad apkabinčiau, aš jai dainuoju, skaitau knygeles
arba... – gūžteliu pečiais. Tai mažai mergaitei aš mokėjau būti gera
mama, bet tai buvo be galo seniai.

– Manau, vaikams užaugus, ilgainiui tai patiria visi tėvai, – sako
Janas. Savo vaikų jis neturi. Keturiasdešimt penkerių, nė karto ne-

vedęs; dažnas vyras dėl to gal ir keltų įtarimą, bet Janą mes primame toki, koks yra. Gerokai seniau jis buvo užmezgęs artimą draugystę su moterim, – su Noele, – ir aš manau, kad, tam ryšiui staiga nutrūkus, Janas taip ir neatsigavo.

– Semas būtų žinojęs, kaip su ja kalbėti. – Mano balse skamba piktas nusivylimas. – Aš ją nepaprastai myliu, bet ji Semo vaikas. Jis man su ja buvo kaip... kaip vertėjas. Tarpininkas. – Teisybė. Semas su Greise atrodė kaip dvi nebylios sielos, galinčios susišnekėti be žodžių. – Įėjęs į kambarį, kur juodu sėdi, iš karto galėdavai pajusti jūdviejų ryšį, nors vienas tuo metu dirbdavo prie kompiuterio, o kitas skaitydavo knygą. Visu kūnu galėjai tai jausti.

– Tu tikra perfekcionistė, Tara, – pareiškia Janas. – Visomis išgalėmis sieki tapti tobula mama, bet juk tokių nebūna.

– Žinai, ką juodu mėgdavo veikti? – Paskendusi prisiminimuose nusišypsau. Tokia būseną pastaruoju metu mane apninka dažnai. – Kartais vėl vakarą grįžusi po ilgų susitikimų rasdavau juos sėdinčius didžiajame kambaryje, žiūrinčius kokį filmą ir sriaubiančius pagal savo receptą užsiplikytą kavą.

– Jau tas Semas su savo kava, – nusijuokia Janas. – Kiaurą dieną maukdavo. Ko gero, turėjo geležinį skrandį.

– Prijunkė Greisę prie jos jau nuo keturiolikos metų. – Paknibau makaronus. – Jinai beprotiškai jo ilgisi.

– Aš irgi, – atsako Janas ir baksteli makaroną šakute.

– O paskui dar Klivas taip staiga ją paliko... – Palinguoju galvą. Mano vargšė mergaitė nuskriausta. – Gaila, kad menkai tepanaši į mane, – pasiskundžiu, o paskui susigriebiu, kad taip daryti nesąžininga. – Arba kad aš tokia nepanaši į ją. Labai norėčiau, kad mus daugiau kas sietų. Kokia nors bendra veikla – betgi mudvi tokios skirtingos. Mokykloj visi apie tai tik ir kalba. Visi mokytojai, turiu galvoje. Tikriausiai irgi tikisi, kad Greisė, kaip ir aš, pasuks dramaturgijos keliu.

– Man regis, net įstatymas byloja, kad šeimoje gali būti tik viena teatralė, – sako Janas, o aš po stalu juokais spiriu jam į koją.

– Aš visai ne teatralė, – atkertu. – Nors visada maniau, kad teatras jai išeitų į naudą. Kaip tau atrodo? Padėtų išlįsti iš to kiauto.

– Ji tiesiog itin ramaus būdo. Juk nieko blogo, jei žmogus intravertas.

Išties nieko blogo, bet kai tau tiesiog patologiškai reikia su kuo nors pabendrauti, niekaip neįstengi suprasti savo dukters užsisklendimo. Greisė vengia bet kokio sambūrio, kai sueina daugiau nei du žmonės, o aš, kaip sakydavo mano tėvas, „galiu savo šnekomis išužti ausis net kaliausei rugių lauke“.

– Ar ji dar nieko nekalbėjo apie vairuotojo pažymėjimą?

Papurtau galvą. Po Semo mirties Greisė bijo sėsti prie automobilio vairo. Net mano kur nors vežama visa įsitempia – jaučiu tai.

– Porą kartų buvau užsiminusi, bet ji nenori apie tai kalbėti, – atsakau. – O Semui būtų tikrai ką nors atsakiusi. – Pakabinu šakute dar vieną makaroną. Sėdėdama su Janu staiga vėl skaudžiai suvokiu tikrovę, ir tasai suvokimas gali bet kada užklupti mane nepasiruošusią – vidury pamokos, statančią su mokiniais spektaklį ar skalbiančią drabužius: Semas jau niekada pas mus nebegriš. Mes niekada nebesimylėsime. Aš niekada nebesikalbėsiu su juo prieš miegą. Niekada atsibudusi ryte nebejausiu jo rankos ant savo kūno. Jis man buvo ne tik vyras, bet ir pats brangiausias, pats seniausias draugas. Ar daug moterų galėtų taip kalbėti apie savo sutuoktinį?

Mums kraunant į indaplovę lėkštes, suskamba mano mobilusis telefonas. Virtuvę užlieja elektroninio džiazio melodija. Nusišluosčiau rankas ir pažvelgiu į ekranėlį.

– Emerson, – pasakau Janui. – Tu nieko prieš, jei atsiliėpsiu?

– Aišku, ne. – Janas netgi labiau už mane prisirišęs prie savojo *BlackBerry*, tad neturi teisės man prieštarauti.

– Sveika, Ema, – kalbu į telefoną. – Kas naujo?

– Ar šnekėjai su Noele? – klausia ji. Rodos, skambina iš automobilio.

– Tu vairuoji? Ar turi laisvųjų rankų įrangą? – Man prieš akis iškyla jos atvaizdas: prie ausies priglaustas telefonas, po ilgais rudais garbanotais plaukais palindusi ranka. – Kitaip aš su tavim nekalbėsiu.

– Taip, turiu, nesijaudink.

– Puiku. – Po Semo nelaimės pasidariau perdėm priekabi dėl naudojimosi telefonu prie vairo.

– Tai ar kalbėjai su ja šiomis dienomis? – ji vėl klausia.

– Hm... – bandau prisiminti. – Turbūt prieš tris dienas. O ką?

– Važiuoju pas ją. Niekaip negaliu prisiskambinti. Ar ji tau nesisakė iškeliaujanti ar dar ko nors?

Mėginu prisiminti, kada pastarąjį kartą kalbėjau su Noele. Mūdi aptarinėjome smagų gimtadienio vakarėlį, kurį ji, Emerson ir aš ketinome surengti Siuzanai Džonson – vienai iš Noelės naujagimių rėmimo programos savanorių dalyvių ir... Klivo mamai. Tas vakarėlis yra Noelės idėja, bet aš labai džiaugiuosi, kad turėsiu ką veikti.

– Tikrai nepamenu, kad būtų minėjusi kokią nors kelionę, – atsakau.

Janas pasižiūri į mane. Esu tikra, kad supranta, apie ką mudvi kalbame.

– Aš tuoj ten būsiu, – pažada Emerson.

– Tu labai susirūpinusi.

Janas paliečia man ranką ir tyliai lūpomis klausia:

– Noelė? – Aš jam linkteliu.

– Vakar tikėjaisi, kad užvažiuos, – kalba Emerson, – bet ji nepasirodė. Aš tikriausiai... Ei! – staiga suriko ji. – Šunsnuki! Prieš mane netikėtai stabtelėjo kažkokia mašina.

– Būk gera, vairuok atsargiai, – nerimauju. – Gal geriau nebekalbėkim.

– Ne, ne. Viskas gerai. – Išgirstu su palengvėjimu atsidūstant. – Mes turbūt viena kitos nesupratom ir prasilenkėme, bet aš negaliu jai prisiskambinti, todėl pamaniau, kad grįždama iš *Hot!* užsuksiu į namus. – *Hot!* yra naujoji Emerson kavinė, atidaryta pakrantėje.

– Tikriausiai važinėja po miestą ir renka kūdikiams labdarą.

– Galbūt.

Emerson visada dėl visų nerimauja. Ji labai geros širdies ir rūpestinga; kas tik apie ją kalba, nepamiršta pridurti žodelio „maloni“. Dženė irgi tokia pat, ir aš džiaugiuosi, kad Greisė draugauja su geriausios mano draugės dukra.

– Aš jau įvažiavau į Sanset Parką ir tuoj suksiu į Noelės gatvę, – sako Emerson. – Pašnekėsime vėliau, gerai?

– Perduok Noelei linkėjimų.

– Būtinai.

Padedu telefoną ir pažvelgiu į Janą.

– Vakar Noelė turėjo atvažiuoti pas Emerson, bet taip ir nepasirodė, todėl šiandien Ema vyksta pasižiūrėti, ar jai ko nors neatsitiko.

– Ai, – taria jis, – galvą dedu, kad nieko. – Pažiūrėjęs į laikrodį priduria: – Verčiau eisiu, o tu nunešk Greisei užvalgyti. – Pasilenkęs pabučiuoja į skruostą. – Ačiū už vakarienę; kitas Semo bylas paimsiu po kelių dienų, gerai?

Lukteliu, kol jis išeina. Pamanau, kad reikėtų pašildyti dubenėlį makaronų Greisei, bet suabejoju, ar įvertins mano pastangas, be to, širdyje visai nenoriu tą patį vakarą vėl pajusti jos priešiškimą. Todėl imu šveisti granitinį stalviršį, ir šis darbas puikiai mane ramina, kol prieinu prie šaldytuvo, ir akys užkliūva už magnetėliu prispaustos nuotraukos – joje vėl išvystu save, Greisę ir Semą. Vieną vėlyvą vasaros vakarą maždaug prieš metus mes nusifotografavome stovėdami ant pėsčiųjų tako palei upę. Atsiremiu į spintelių bloką vidury virtuvės ir užsižiūriu į savo šeimyną, trokšdama atsukti laiką atgal.

Liaukis, paliepiu sau ir vėl įninku šveisti stalviršį.

Mintyse vaizduojuosi, kaip Emerson atvažiuoja pas Noelę ir perduoda mano linkėjimus. Mudvi su Noele kalbamės telefonu po kelis kartus per savaitę, bet jau senokai nebuvome susitikusios. Pastarąjį kartą matėmės, kai ji atvažiavo pas mane vieną šeštadienio vakarą liepos pabaigoje, tąsyk Greisė su Džene ir Klivu buvo kažkur išėję, o aš mūsų darbo kambaryje tvarkiau Semo rašomąjį stalą. Buvo iki skausmo sunku raustis po Semo daiktus, liesti tai, ką jis pats dar taip neseniai čiupinėjo. Ant grindų tvarkingomis krūvelėmis gulėjo sudėlioti jo popieriai. Ketinau atiduoti juos Janui, nes pati nežinojau, kurie dokumentai ir laiškai susiję su Semo nagrinėtomis bylomis. Janui sunkiai sekėsi susigaudyti Semo popieriuose. Semas buvo labai netvarkingas. Mudu buvome sutarę, kad pakęsiu

tą netvarką ant rašomojo stalo užtraukiamu viršumi, kol nebadys man akių. O dabar atiduočiau bet ką, kad tik kasdien ją regėčiau.

Tik vėliau sužinojau, ko tą vakarą Noelė buvo pas mane užsukusi. Iš Emerson ji girdėjo, kad Greisė bus išėjusi su Džene, o aš šeštadienio vakarą, kai visi leidžia laiką poromis, sėdėsiu namie viena. Vasara slinko lėtai, nes mokykloje pamokų nebuvo, ir aš neturėjau kur dėtis. Bendruomenės teatre irgi nebuvo statomas joks spektaklis. Noelė tikėjosi rasti mane liūdinčią, nusivylusią, piktą – veikiama tokių emocijų, šalia kitų žmonių jausčiausi pažeidžiama, o su ja man saugu. Mums visiems su ja saugu, o ji visad stengiasi mums padėti.

Sėdėjau sudribusi Semo kėdėje prie rašomojo stalo, o ji įsitaisiusi ant dvisuolio klausinėjo, kaip man sekasi. Kai manęs kas paklausia, kaip sekasi, aš visad atsakau „Puikiai“, bet Noelei meluoti neišdrįsau. Vis tiek nebūtų patikėjusi.

„Visi apie mane stypčioja ant pirštų galų, lyg bet kurią akimirką galėčiau palūžti“, – pasakiau jai.

Tuokart Noelė segėjo ilgą mėlynai žalią turkiškų raštų sijoną ir didelius apvalius auskarus, su jais atrodė neįprastai graži lyg ugnia-plaukė čigonė blyškia, kone permatoma oda, skvarbiomis žalsvai mėlynomis akimis. Dažnai nušvintanti plati jos šypsena apnuogino tiesius, baltus, truputį atsikišusius viršutinius dantis. Noelė buvo vos keleriais metais už mane vyresnė, ilgi garbanoti plaukai bepradedą dabintis tai šen, tai ten sužvilgančia žilų plaukų gija. Mudvi su Emerson pažinojome ją jau nuo koledžo laikų, ir nors blyškumas Noelei teikė savotiško grožio, kaip tik jos išvaizdos vyrai dažniausiai ir nepastebėdavo. Vis dėlto kita jų grupė – jautrios sielos asmenybės, poetai, menininkai ar kompiuterių asai – sutikę gatvėje imdavo taip ja žavėtis, kad net kojos pindavosi. Ne sykį pati tai mačiau. Kitados ji ir Janui buvo kritusi į akį.

Tą vakarą mano darbo kambaryje Noelė nusispyrė sandalus, užsikėlė ant dvisuolio kojas ir parietė po savimi.

„Ar tu... – ištarė. – Ar tu nepalūši?“

„Nežinau.“

Mudvi ilgai kalbėjomės, ji lyg sumani psichologė padėjo man susigaudyti jausmų maišalynėje. Pasakojau jai apie savo liūdesį ir netektį. Apie savo paiką pyktį ant Semo, kad žuvo ir paliko mane vieną, kad dėl to mano veide atsirado naujų gilių raukšlių. Kad pavertė mano ateitį didžiuliu klaustuku.

„Ar nenorėtum susisiekti su našlių psichologinės paramos grupe?“ – po kurio laiko vėl paklausė Noelė.

Pakračiau galvą. Net nupurtė nuo minties apie našlių paramos grupę. Man visai nesinorėjo sėdėti tarp moterų, kurių savijauta ne ką geresnė už mano. Būčiau nugrimzdusi į dugną ir nebeišnirusi. Bijojau, kad išsilies visa, kas manyje susitvenkė.

„Pamirškime tą psichologinės paramos grupę, – pasitaisė Noelė. – Jinai ne tau. Tu su žmonėmis bendrauji, bet neatsiveri.“

Kartą ji jau buvo man tai sakiusi, ir toks apibūdinimas nugąsdino.

„Semui aš būdavau atvira“, – bandžiau gintis.

„Taip, – patvirtino ji, – su Semu tau buvo lengva.“

Paskendusi mintyse Noelė žvelgė pro langą į tamsą, ir aš prisiminiau, ką buvo sakiusi per Semo laidotuves. „Semas puikiai mokėjo klausytis žmonių“, – kalbėjo ji anuomet.

O taip.

„Labai pasiilgau mūsų pokalbių, – tariau aš, nužvelgdama popierių šūsnį ant grindų. Mechaninį dokumentų segiklį ant jo stalo. Čekių knygelę. Keturis blokelių *Post-it* limpamų lapelių. Truktelėjusi pečiaais pakartojau: – Labai pasiilgau jo paties.“

Noelė linktelėjo.

„Semas ir tu... Nedrįstu ištarti žodžių „sielos draugai“, nes tai būtų banalu, o banalybėmis aš netikiu. Vis dėlto judviejų santuoka buvo išskirtinė. Jis buvo labai tau atsidaęs.“

Paliečiau jo kompiuterio klaviatūrą. E ir D raidžių klavišai buvo taip nusitrynę, kad net blizgėjo, raidės vos besimatė. Perbraukiau pirštų galiukais per švelnų, lygų plastiką.

„Žinai, tu ir dabar gali kalbėtis su Semu“, – pasakė Noelė.

„Nesuprantu“, – nusijuokiau.

„Tik nesakyk, kad nesikalbi. Dedu galvą, kalbiesi likusi viena. Juk visai natūralu sušukti: „Po galais, Semai! Kodėl mane palikai?“

Vėl nudūriau akis į klaviatūrą, nes išsigandau, kad neprasidėtų jausmų proveržis.

„Aš tikrai su juo nesikalbu“, – pamelavau.

„O galėtum. Papasakotum jam apie savo jausmus.“

„Kam to reikia? – suirzau. Noelė mėgdavo primesti savo valią. – Kas man iš to?“

„Ką žinai, gal jam kaip nors pavyktų užmegzti su tavim ryšį kitu lygiu.“

„Gerai žinau, kad nepavyktų. – Sunėriau ant krūtinės rankas ir su visa kėde atsigrėžiau į ją. – Moksliniu požiūriu tai neįmanoma.“

„Mokslas vis ką nors atranda.“

Juk negalėjau jai prisipažinti, kad kartais pusryčiaudama ar važiuodama į mokyklą girdžiu Semo balsą šalia savęs taip aiškiai ir suprantamai, lyg jis sėdėtų greta, ir tada pamanau, ar tik nebando užmegzti su manim ryšio. Kai esu viena ir niekas negirdi, ilgai ir garsiai su juo kalbuosi, man patinka jausti jį šalia. Niekad netikėjau, kad įmanoma bendrauti su anuo pasauliu, bet gal Semui iš tiesų tai įmanoma, jis to siekia, o aš jį ignoruoju? Kita vertus, kalbėdama su juo jaučiuosi lyg kuoktelėjusi, o pasirodyti kam nors pamišėle visai nenorėčiau.

„Tu, kaip ir tavo mama, vis bijai psichikos sutrikimų, – lyg skaičiuodama mano mintis pasakė Noelė. Ji dažnai mane išgąsdindavo. – Turbūt tai didžiausia tavo baimė, nors, kiek žinau, esi stabiliausias psichikos. – Atsistojusi nuo dvisuolio ji iškėlė laibas rankas virš galvos ir pasiražė. – Tavo mamai buvo sutrikusi cheminė pusiausvyra, – pasakė ir nuleido jas. – O tau ne. Ir niekada nebus.“

„Jausmų proveržis, – pakėliau į Noelę akis nuo rašomojo stalo. Nenorėjau, kad išeitų. – Bijau, kad užtvanka neatlaikys.“

„Nebijok, nenuskėsi, – ramino ji. – Skęsti ne tavo būdai. – Pasilenkusi apkabino mane. – Myliu tave, – pasakė. – Paskambink, ir atleksi.“

Granitinį stalviršį taip nublizginu, kad jame kaip veidrodyje atsimuša lubų lempučių šviesa. Paskui vėl prisiverčiu pažvelgti į

Semo, Greisės ir savo nuotrauką ant šaldytuvo. Tą tvankų ir liūdną liepos vakarą Noelė padėjo man susigaudyti jausmuose, bet viena širdyje vis tiek liko nepažabota: baimė, kad vis labiau nebesusikalbu su dukra.

Nuotraukoje Greisė šypsosi, stovėdama tarp manęs ir Semo, ir tik itin akylas žmogus pastebėtų, kad ji palinkusi labiau į jį, o ne į mane. Semas paliko mane vieną su vaiku, kuriam aš neįstengiu būti gera mama. Trokštu jį pažinti, bet jis manęs neprisileidžia. Tas vaikas dėl visko kaltina mane.

Jis paliko mane vieną su gyvenančiu antrame mūsų namo aukšte svetimu žmogumi.

3

EMERSON

Senutėlis Noelės automobilis pūpsio kieme, pasistatau savąjį už jo. Pamažėle temsta, bet mano akys vis dar įžiūri lipdukus, kuriais apklijuotas užpakalinis jo buferis: „Gyvenkime draugiškai“; „Be pelkynų nebus ir jūrų gėrybių“; „Saugokime Keip Fier upę“; „Nori sojų varškės?“; „Kur pradingo pribuvėjos?“ Visa, kas rūpi Noelei, – o rūpimų dalykų jai nestinga, – puikuoja ant apdaužyto automobilio užpakalio taip, kad matytų visas pasaulis. Padūkę vyrukai, būdavo, sustoja prie šviesoforo greta jos ir ima „šaudyti“ išrietais nykščiais, o jinai savo ruožtu jiems iškelia didįjį pirštą. Štai jums ir Noelė.

Prieš metus ar dvejus ji metė pribuvėjos darbą, ketindama imtis kūdikių rėmimo programos, nors tai reiškė, kad teks gyventi iš santaupų. Kaip tik tuo metu daugelis akušerijos ir ginekologijos kabinetų ėmė skleisti gandus apie pribuvėjų atleidimą iš darbo, taigi Noelė nusprendė, kad laikas išeiti pačiai, nors, tiesą sakant, jautėsi, lyg pati sau kirstų dešinę ranką. Jai neužtektų net dešimties gyvenimų, kad atliktų, ką sumaniusi. Vienąsyk gyvendama tikrai nespėtų pakeisti pasaulio pagal savo norą.

Mudu su Tedu nusprendėme atleisti ją nuo nuomos mokesčio už namą, nors suvaržyta ekonomika ir vis didėjančios *Hot!* kavinės išlaidos neleido mums deramai išruošti vaiko į koledžą. Prieš pat mudviejų vestuves Tedas nupirko seną apleistą 1940-ųjų statybos amatininko namuką. Man šis sumanymas pasirodė kvailas, nors anas žmogelis atidavė namuką beveik veltui. Rodos, nuo pat 1940-ųjų niekas juo ir nesirūpino, kiemas buvo užverstas statybų atliekomis, senomis dviračių padangomis, riogsojo suklypęs klozetas ir daugybė kitų nereikalingų daiktų. Tedas vertėsi nekilnojamuoju turtu, ir nuojauta jam pakuždėjo, kad Sanset Parke veikia prasidės nauja atgimimo era. Kaip vėliau paaiškėjo... toji nuojauta nemelavo. Gyvenvietė pagaliau ėmė klestėti, nors Noelės nameliukas ir toliau skaudžiai režė akį. Statybinio laužo ir seno klozeto nebeliko, bet per brūzgynus vos koją galėjai perkelti. Kai Noelė išsikraustys kitur, mums teks viską sulygtinti su žeme, bet iš to uždirbsime gražaus pinigėlio, tad kol kas leidžiame jai gyventi ir mokėti tik už komunalines paslaugas, nes mums tai nekelia jokių sunkumų.

Iš pradžių Tedas nelabai pritarė minčiai leisti Noelei gyventi už aciū. Tuo metu jis visus pinigus kišo į mano kavinę, ir mudu abu dėl to graužėme nagus. Aš jau seniausiai svajojau atsidaryti nuosavą kavinę. Prieš akis regėdavau, kaip žmonės rikiuojasi į eilę prie mano kepamų gardumynų – taip moterys vaizduojasi kada nors išvysiančios Metjų Makonehį savo lovoje. Guodė tik tai, kad kavinė buvo pradėjusi duoti pelno. Mieste aš jau turėjau daug savo kavinės gerbėjų, per turistų antplūdžius tekdavo net samdytis pagalbininkų. Tad ilgainiui Tedas nusiramino ir dėl kavinės, ir dėl nemokamo Noelės gyvenimo mūsų valdose.

Nuo piktžolėmis apžėlusio keliuko matyti kairioji vidinio kiemo dalis – Noelė ją skyrė daržui. Jai nelabai sekasi remontuoti namą, apleista atrodo ir kita kiemo dalis, bet prieš kelerius metus ji mus visus smarkiai nustebino, kai aname kiemo kampe įveisė tiesiog pasakišką sodelį. Jis jai tapo tikra manija. Noelė ieško internete augalų, kad pakaitomis žydėtų kone ištisus metus. Pažįstamas skulptorius padarė jai paukščių girdyklėlę ir pastatė vidury sodelio, atrodo graži

kaip iš muziejaus – paprasta, akmeninė, bet šalia jos stovi nulieta iš bronzos basa mergaitė: pasistiebusi ant pirštų galiukų, rankele siekia vandenį. Suknelė ir plaukučiai tarsi plaikstosi vėjyje, lyg pagauti lengvo gūσιο. Daug kas žino apie tą girdyklėlę. Keletas žurnalistų norėjo ją nufotografuoti ir parašyti straipsnį apie skulptorių, tik Noelė jiems neleido. Bijo, kad kas nesumanytų girdyklėlės pavogti. Jeigu reikia kam padėti, Noelė gali atiduoti paskutinį kąsnį, bet į savo sodelį nieko neišleidžia. Tą savo mažą žemės lopinėlį laisto, mulčiuoja ir geni su didžiausia atida. Rūpinasi juo taip, kaip moterys rūpinasi savo vyru ir vaikais.

Mėlynos spalvos namelis atrodo išblukęs, dažai atsilaupę lyg senų apdriksusių džinsų keliai; ryškiuose vakaro gaisuose nuo tos spalvos net darosi bloga. Sutrūkinėjusiomis plytelėmis išklotu keliuku eidama palei namą link priebučio, pamatau iš pašto dėžutės, įtaisytos netoli laukųjų durų, kyšant porą laiškų – nors lauke šilta, man per nugarą nubėga šaltukas. Čia kažkas ne taip. Noelė vakar turėjo atvažiuoti vakarienės ir atvežti Dženei medžiagos, kad ši pasiūtų paklodėlių naujagimių rėmimo programai. Mane tai gąsdina. Noelė tokių dalykų niekada nepamiršta. Dar prisimenu, kad neatsiliepė į mano skambučius. Vakar palikau jai žinutę: „Mes jau sėdam valgyti. Padėsiu tavo lėkštę, kad neatauštų.“ Apie dešimtą vakaro palikau kitą: „Man tiesiog įdomu: lyg ir žadėjai ateiti vakarienės, bet turbūt mudvi viena kitos nesupratom. Pranešk, ar nieko neatsitiko.“ Ir galiausiai trečią šįryt: „Noele, tu man neskambini. Ar tau viskas gerai? Myliu tave.“ Ji man lig šiol taip ir nepaskambino, todėl lipdama laiptukais į prieangį negaliu atsikratyti blogos nuojautos.

Paskambinu į duris ir pro ploną durų stiklą išgirstu viduje čirškiant skambutį. Pasibeldžiu, tada trūkteliu rankeną, bet durys užrakintos. Namie turiu raktą nuo šio būsto, bet nesumaniau pasiimti.

Nulipu laipteliais ir patraukiu takeliu per apširusį kiemą prie užpakalinių durų. Prieangyje dega šviesa, aš vėl trūkteliu rankeną. Ir čia užrakinta. Pro gretimą langą pamatau numestą ant stalo seną, gerokai nutrintą Noelės rankinę. Be jos Noelė iš namų nė kojos nekelia. Tai didžiulis, beformis rusvas odinis krepšys su diržu per

petį, kurian gali sukrauti ir nešiotis bene pusę savo gyvenimo. Pamenu, kai Dženė buvo visai maža, Noelė iš rankinės traukdavo mergaitėi žaislus, taigi turi ją jau labai seniai. Su ta rankine jiedvi neperskiriamos. Rusvi plaukai, rusva rankinė. Jeigu ji čia, tai ir Noelė turi būti namie.

Smarkiai pabeldžiu į langą ir pašaukiu:

– Noele!

– Ponia Emerson!

Atsigręžusi pamatau gal dešimties metų mergytę. Ji eina per kiemą prie manęs. Sparčiai temstant dar sugebu įžiūrėti katę jos rankose.

– Ar tu kartais ne... – žvilgtelį į kaimynų namą. Ten gyvena afro-amerikiečių šeima su trim ar keturiais vaikais. Neprisimenu jų vardų.

– Aš Libė, – prisistato mergaitė. – Ieškote panelės Noelės? Vakar jai skubiai prireikė kažkur išvykti.

Palengvėjusia širdimi nusišypsau mergaitėi. Jinai išvykusi. Bet kažkodėl man vis tiek niekas nepaaiškėja, nes ant stalo guli rankinė, o kieme stovi mašina. Gal kaip nors išsiaiškinsiu. Libė užkelia koją ant pirmo prieangio laiptelio, ir lempos šviesoje pamatau rainą katę. Pasilenkusi arčiau klausiu:

– Ar čia ne Pečė?

– Taip, ponია. Šįkart panelė Noelė paprašė, kad mes ją paglobotume.

– Kur ji išvyko?

– Nežinau. Mama pyksta, kad ji man nepasakė, kur išvažiavo. – Mergaitė pakaso Pečei viršugalvį. – Kartais man tenka prižiūrėti Pečę, bet dažniausiai panelės Noelės namuose. Tad mama mano, kad šįkart panelė Noelė tikriausiai išvyko ilgesniam laikui, kaip kartais daro, tik negerai, kad nepasakė, kada grįš, o į skambučius mobiluoju telefonu irgi neatsiliepia.

Kas, po galais, čia dedasi?

– Libe, gal turi raktą nuo namų? – klausiu mergaitės.

– Neturiu, ponია, bet žinau, kur padėtas. Tik aš viena tai žinau.

– Prašom parodyti.

Libė nusiveda mane per pievelę į mažąjį sodą. Mudviejų šešėliai driekiasi žeme priešais mus, jie tokie ilgi ir ploni. Ji nuveda tiesiai prie paukščių girdyklėlės ir pasilenkusi pakelia nuo žemės akmenį bronzinei mergaitei iš po kojų.

– Panelė Noelė laiko raktą po šituo akmeniu, – sušnibžda Libė ir paduoda jį man.

– Ačiū, – padėkoju, ir mudvi vėl patraukiame prie durų. Ant laiptų stabteliu. Viduje galėčiau rasti užuominų, kur Noelė išvyko. Tai man turėtų paaiškinti, kodėl nepasiėmė į kelionę nei rankinės, nei katės. Baisusis pirmiau mane apėmęs jausmas vėl ima gniaužti krūtinę, ir aš atsigręžiu į mergaitę.

– Tu bėk namo, mieloji, – paliepiu. – Neškis kartu ir Pečę, gerai? O aš pamėginsiu išsiaiškinti, kas atsitiko, ir užėisiu tau pasakyti, sutariam?

– Sutariam.

Mergaitė lėtai apsisuka ant kulno, lyg dvejotų, ar verta palikti man raktą. Žiūriu, kaip nueina per kiemą į savo namus.

Raktas apskretęs purvais, nuvalau jį į marškinėlių kraštą – man niekas nerūpi, tik kuo greičiau išsiaiškinti, kas atsitiko Noelei. Atsirakinu duris ir žengiu į virtuvę.

– Noele! – užtrenkiu paskui save laukujes duris ir pasuku raktą, nes mane ima kaustyti baimė. Rankinė lyg sudribęs odinis maišas numesta virtuvėje ant stalo, mašinos rakteliai – ant spintelės tarp plautuvės ir viryklės. Pečės ėdalo ir vandens indeliai guli apversti ant virtuvinio rankšluosčio, patiesto ant spintelės. Plautuvė tuščia ir išplauta. Virtuvė atrodo pernelyg kruopščiai sutvarkyta. Paprastai vien pereinama per kambarį Noelė sugėba jį apversti aukštyn kojom.

Patraukiu į stačiakampę svetainę, praeinu pro knygomis nukrautas lentynas ir televizorių, perleistą jai Taros su Semu, kai tuodu nusipirko naują plačiaekranį, paskui pro nusidėvėjusią rudą sofą. Priešais televizorių stovi dvi sulankstomos kūdikio kėdutės su ratukais, ant kelių dėžių, sukrautų viena ant kitos, užmestos trys vaikiškos automobilinės kėdutės. Ant minkštasuolio irgi riogso kelios kartoninės dėžės. Aš pakliuvusi į Noelės pasaulį. Virš sofos kabo įrėmintos

Dženės ir Greisės nuotraukos, o šalia jų sena nespilvota Noelės mamos, stovinčios prie sodo vartelių, fotografija. Mane visada smarkiai jaudina mūsų vaikų atvaizdai šalia jos motinos nuotraukos – gerai žinau, kad Taros ir mano mergaitės Noelė laiko savo šeima.

Praeinu pro vieną iš dviejų miegamųjų, kuriame ji įsirengusi kabinetą. Šis, kaip ir svetainė, užverstas dėžėmis ir maišais, stalas nukrautas popieriais ir knygomis, o šalia jų... stovi didelis dubuo su žaliųjų salotų lapų ir pomidorų mišraine.

– Noele!

Mane baugina name tvyranti kraupi tyla. *Paslydo duše?* Bet kam tada prašė Libės pagloboti Pečę? Prieinu iki Noelės miegamojo ir pro pravertas duris pamatau ją. Guli ant lovos aukštelninka, sukryžjavusi ant krūtinės rankas, tokia tyli ir rami, tarsi medituotų, tik vaškinis veidas ir tuščių vaistų buteliukų rikiuotė ant spintelės byloja, kad čia kažkas negerai. Staiga man užima kvapą, nebegaliu nė krustelėti. Nieko nesuprantu. Neįstengiu nieko suvokti. *Neįmanoma*, sakau sau. *Juk tai neįmanoma.*

– Noele!

Nedrąsiai, tarsi tikrindama vandens temperatūrą tvenkinyje, žengiu žingsnelį į kambarį. Paskui akimoju viską suvokiu ir puolu prie lovos. Sugriebiu ją už pečių ir smarkiai papurtau. Plaukai tarsi gyvi užkrinta man ant rankų. Bet šią akimirką visame jos sustingusiame kūne tik jie man ir atrodo gyvi.

– Ne, ne, ne! – imu šaukti. – Noele! Ne! Nereikia šitaip! Prašau!

Griebiu pirmą pasitaikiusį po ranka tuščią buteliuką, bet vaistų pavadinimas man nieko nesako. Norisi jį sutraiškyti. Sviedžiu buteliuką per kambarį, o tada parpuolu ant kelių prie Noelės lovos. Suimu delnais šaltą jos ranką.

– Noele, – sušnibždu. – *Kodėl?*

Neįtikima, kiek palūžęs žmogus gali praleisti pro akis. Ant naktinio stalelio prie lovos, man po nosim, guli raštelis. Nekreipdama į jį dėmesio ištiesiu ranką į Noelės mobilųjį telefoną, kad iškviesčiau greitąją pagalbą. Telefonas guli vos už kelių colių nuo jos rankos. Juk

galėjo paskambinti man arba Tarai. Galėjo pasakyti: „Aš padariau kvailystę. Skubėkit man padėti.“ Bet ne, ji to nepadarė. Nenorėjo būti išgelbėta.

Į kambarį suvirsta policijos pareigūnai ir gydytojų brigados nariai, jie užima visą laisvą erdvę. Man akyse tie žmonės susilieja į raibuliuojančią mėlynos ir pilkos spalvų jūrą. Sėdžiu ant kietos medinės kėdės, kažkieno atneštos iš virtuvės, ir laikau suėmusi Noelės ranką. Medikai konstatuoja jos mirtį, ir mes visi laukiame atvyksiant teismo medicinos tyrėjo. Aš atsakinėju į policininkų klausimus. Pareigūną Vitakerį pažįstu asmeniškai. Jis kas rytą labai anksti ateina į *Hot!* išgerti kavos ir visada užsisako raguolį su aviečių džemu bei karštą bananinį keksiuką su riešutais. Aš pripilu didelį puoduką pačios stipriausios kavos ir matau, kaip policininkas susimeta penkis gabalėlius cukraus.

– Ar skambinote savo vyrui, ponias? – klausia jis. Kad ir kiek prašau būti vadinama tiesiog Emerson, jis vis tiek kreipiasi į mane „ponias“. Vitakeris sukiojasi po klaustrofobišką Noelės miegamąjį, apžiūrinėja kitas jos motinos nuotraukas ant sienos, atsargiai paliečia pirštais knygos, gulinčios ant spintelės po langu, nugarėlę ir įdėmiai žvelgia į adatų pagalvėlę ant komodos, tarsi ši galėtų padėti atskleisti, kas čia įvyko.

– Taip.

Paskambinu Tedui, kol niekas nespėjo atvažiuoti. Jis dirba su klientu, taigi tenka palikti žinutę telefonu. Tedas jos neišklauso. Jeigu išklaustytų, tuoj pat paskambintų, nes kalbu vos apversdama liežuvį, tarsi širdies priepuolio ištikta.

– Ar ji turėjo artimųjų? – klausia pareigūnas Vitakeris.

O ne. Pagalvoju apie Noelės motiną. Tedas turės jai paskambinti už mane. Aš neįstengsiu. To nepadarytume nei aš, nei Tara.

– Tik motiną, – tyliai ištariu. – Jai jau aštuoniasdešimt ir ji... labai silpna. Gyvena senelių namuose Šarlotėje.

– Ar matėte šitą? – pareigūnas Vitakeris pirštinėtomis rankomis pakelia popieriaus lapelį nuo spintelės prie Noelės lovos ir paduoda man.

Emerson ir Tara, atleiskite man. Labai prašau prižiūrėti mano sodelį ir pasirūpinti, kad mamai nieko netrūktų. Visus jus labai myliu.

– Ak, – užsimerkiu. – O ne. – Raštelis patvirtina, kad tai tiesa. Iki šios akimirkos aš vis dar vengiau galvoti apie *savižudybę*. Vis dėlto kaip tik taip ir atsitiko. Akis bado didžiulės it milžiniški stulpai raidės.

– Ar čia jos rašysena? – klausia pareigūnas Vitakeris.

Tik truputį praplėšiu akis, tarsi bijočiau vėl prieš save išvysti tą baisųjį raštelį. Netvarkingai sugulusių raidžių kas nors kitas gal ir nepažintų, o man jos kaip savos. Linkteliu.

– Gal ji sirgo depresija, ponias? Ar nieko apie tai nenumanote? Papurtau galvą.

– Ne, tikrai nieko. – Pažvelgiu į jį. – Jinai mėgo savo darbą. Niekada nebūtų... Gal kuo nors sirgo, bet mums nesakė? O gal kas nors ją nužudė ir padarė taip, kad atrodytų lyg *savižudybė*? – Darkart pasižiūriu į raštelį. Žvilgteliu į vaistų buteliukus. Ant etikečių matyti Noelės pavardė. Vienas greitosios gydytojas pastebi, kad kai kurie vaistai pirkti prieš mėnesį, o kiti net prieš kelerius metus. Negi ji juos kaupė?

– Ar ji pastaruoju metu nesiskundė sveikata? – toliau klausinėja pareigūnas Vitakeris. – Gal lankėsi pas gydytojus?

Pasitrinu delnu kaktą, bandydama atgaivinti atmintį.

– Labai seniai automobilio avarijoje jai buvo sužalotas stuburas, bet jau daug metų niekam nesiskundė, kad skaudėtų, – atsakau. Pirmiau mes labai sielojomės, kad jai tenka gerti tiek daug vaistų, bet tai buvo labai seniai. – Jeigu kas būtų buvę negerai, ji būtų mums pasisakiusi. – Kalbu įtikinamai, ir pareigūnas Vitakeris švelniai spusteli man petį.

– Kartais žmonės niekam nenori rodyti savo jausmų, ponias, – sako jis. – Net patiems artimiausiems žmonėms. Todėl mes nieko apie juos dorai ir nežinom.

Pažvelgiu į Noelės veidą. Toks gražus, bet tik tuščias kiautas. Noelės čia jau nebėra; man pasidingoja, kad nebeprisimenu, kaip

ji juokdavosi. *Visiška nesąmonė*, pamanau. Juk turėjo tokią galybę planų ir darbų.

Būtinai reikia paskambinti Tarai. Viena aš šito neištversiu. Kartu su Tara nuspręsimė, ką daryti toliau. Abi drauge pamažu išsiaiškinsime, kas čia atsitiko. Juk mudvi apie Noelę žinom kone viską.

Bet prieš mane guli aiškus įrodymas – anapilin išskeliavusi mūsų draugė, apie kurią iš tiesų mes ničnieko nežinome.

4

NOELĖ

*Robsono apygarda, Šiaurės Karolina
1979-ieji*

Ji yra nakviša. Rodos, niekaip negali užbaigti dienos, sėdi be miego iki paryčių, skaitydama knygas ar – motina šito nežino – vaikštinėdama kieme, kartais sūpuojasi sename hamake ir pro susipynusias medžių šakas spokso į žvaigždes. Iki tryliktų savo gyvenimo metų auga kaip tikra naktinė pelėda, pasak mamos, gimusi per patį vidurnaktį, todėl jai diena maišosi su naktimi. O pati Noelė įsitikinusi, jog šitaip esti dėl to, kad aštuntąja dalimi ji yra lambių genties indėnė. Vaizduojasi, kad kitados lambių indėnai turėdavo kiauras naktis nemiegoti ir saugoti gentainius nuo priešų. Anot motinos, Noelės gyslomis teka bent kiek olandiško ir viena aštuntoji dalis žydiško kraujo, todėl vaikystėje ji mėgsta šia senolių paveldo dalimi gąsdinti bendraklasius, mat kaimiškoje Šiaurės Karolinos aplinkoje jiems tai atrodo tikra egzotika. Betgi mama kartais linkusi prasimanyti nebūtų dalykų, tad Noelė anksti išmoksta atsirinkti tas pasakojimų dalis, kurios jai patinka ir kuriomis norisi tikėti.

Vieną vėlų vasaros vakarą, jai gulint lovoje ir skaitant „Žiedų valdovą“, staiga jų kieme ant žvyruoto keliuko pasigirsta žingsniai. Kažkas bėga prie jų namo. Noelė pašoka iš lovos, užgesina šviesą ir